

LATVIJAS NACIONĀLĀ ARHĪVA

2013. GADA

PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga 2014

Satura rādītājs

1. Pamatinformācija.....	3
2. LNA darbības rezultāti un sniegtie publiskie pakalpojumi.....	5
2.1. Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības uzraudzība un kontrole	5
2.2. Dokumentu pieejamība LNA.....	9
2.3. LNA lasītavu pakalpojumi.....	10
2.4. Pieprasījumu izpilde LNA.....	11
2.5. Dokumentu popularizēšana LNA un komunikācija ar sabiedrību	12
2.6. Projekti.....	15
2.7. Dokumentu saglabāšana	15
2.8. Dalība zinātniskajās konferencēs.....	17
3. Starptautiskā sadarbība.....	18
4. . Sadarbība ar nevalstisko sektoru.....	18
5. Personāls	19
6. Finanšu resursi un darbības rezultāti	20
7. LNA darbības prioritātes 2013. gadam	21

1. Pamatinformācija

1.1. Latvijas Nacionālā arhīva juridiskais statuss

Latvijas Nacionālais arhīvs (turpmāk- LNA) ir kultūras ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku dokumentu un arhīvu pārvaldības jomā.

LNA sastāvā ir funkcionālās un teritoriālās struktūrvienības.

2013.gadā LNA uzdevumu izpildi veica šādas struktūrvienības:

- Personāla vadības nodaļa;
- Finanšu analīzes un pārskatu nodaļa;
- Attīstības plānošanas nodaļa;
- Izziņu un dokumentu izmantošanas nodaļa;
- Informācijas tehnoloģiju nodaļa;
- Tehniskā nodrošinājuma nodaļa;
- Arhīvu inspekcija;
- Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības departaments (IDAPD);
- Dokumentu preventīvās saglabāšanas departaments (DPSD);
- Latvijas Valsts vēstures arhīvs (LVVA);
- Latvijas Valsts arhīvs (LVA);
- Latvijas Valsts Kinofotofonodokumentu arhīvs (LVKFFDA);
- Personāla dokumentu valsts arhīvs (PDVA);
- Latvijas Nacionālā arhīva bibliotēka
- Alūksnes zonālais valsts arhīvs (Alūksnes ZVA);
- Cēsu zonālais valsts arhīvs (Cēsu ZVA);
- Daugavpils zonālais valsts arhīvs (Daugavpils ZVA);
- Jēkabpils zonālais valsts arhīvs (Jēkabpils ZVA);
- Jelgavas zonālais valsts arhīvs (Jelgavas ZVA);
- Liepājas zonālais valsts arhīvs (Liepājas ZVA);
- Rēzeknes zonālais valsts arhīvs (Rēzeknes ZVA);
- Siguldas zonālais valsts arhīvs (Siguldas ZVA);
- Tukuma zonālais valsts arhīvs (Tukuma ZVA);
- Valmieras zonālais valsts arhīvs (Valmieras ZVA);
- Ventspils zonālais valsts arhīvs (Ventspils ZVA).

1.2. LNA darbības mērķis un funkcijas

LNA darbības mērķis 2013. gadā - nodrošināt nacionālā dokumentārā mantojuma (turpmāk - NDM) veidošanu, uzkrāšanu, izvērtēšanu, saglabāšanu, pieejamību un izmantošanu atbilstoši Arhīvu likumam, tam pakārtotajiem un citiem normatīvajiem aktiem, veicinot e-pakalpojumu attīstību.

LNA funkcijas

1. Uzkrāt Latvijā un ārpus Latvijas radītus dokumentus ar arhīvisko vērtību.
2. Nodrošināt LNA glabāto dokumentu pieejamību, veicot to izvērtēšanu, aprakstīšanu un uzziņu sistēmu veidošanu.
3. Pieņemt glabāšanā un saglabāt LNA uzkrātos dokumentus ar arhīvisko vērtību, veidot nodrošinājuma kopiju un izmantošanas kopiju fondu.
4. Nodrošināt arhīva dokumentu pieejamību un izmantošanu, popularizēšanu un sabiedrības informēšanu, izsniegt arhīva izziņas, apliecinātas dokumentu kopijas, izrakstus un norakstus.
5. Izvērtēt dokumentus Arhīvu likumā noteiktajā kārtībā.

6. Uzraudzīt dokumentu pārvaldības kārtības ievērošanu institūcijās un -Arhīvu likumā noteiktajos gadījumos - akreditētos privātos arhīvos, sniedzot metodisko palīdzību dokumentu un arhīvu pārvaldības jomā.

7. Veikt pārbaudes institūcijās dokumentu un arhīvu pārvaldības jomā un - Arhīvu likumā noteiktajos gadījumos - akreditētos privātos arhīvos dokumentu pārvaldības un NDM saglabāšanas, pieejamības un izmantošanas jautājumos, izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un uzlikt administratīvos sodus.

8. Akreditēt privātos arhīvus.

9. Veikt pētījumus un metodisko darbu dokumentu un arhīvu pārvaldības jomā.

10. Izsniegt rakstveida licences to LNA uzkrāto dokumentu izmantošanai, kuru autortiesības vai blakustiesības pieder valstij.

11. Izveidot un uzturēt nepieciešamās informācijas sistēmas LNA funkciju veikšanai.

LNA galvenie uzdevumi 2013. gadam bija šādi:

-īstenot Arhīvu likumam pakārtoto Ministru kabineta noteikumu ieviešanas plānu;

-nodrošināt pašu ieņēmumu izpildi, sniedzot maksas pakalpojumus;

-nodrošināt klientu pieprasījumu izpildi sociālos un tiesiskos jautājumos mēneša laikā;

-piedalīties Vienotās Valsts arhīvu informācijas sistēmas (turpmāk –VVAIS) 2. kārtas ieviešanā, pilnveidojot arhīva darba procedūras atbilstoši sistēmas prasībām;

-nodrošināt dokumentu pieejamību lasītavās, konsultāciju sniegšanu dokumentu pieejamības un izmantošanas jautājumos;

-nodrošināt dokumentu saglabāšanu, dokumentu digitalizāciju, nodrošinājuma un izmantošanas fonda veidošanu, t.sk. īstenojot noslēgtos sadarbības līgumus.

1.3. Ārējo normatīvo aktu izstrāde

2013. gadā LNA piedalījās 11.04.2013. LR Saeimā pieņemtā likuma "Grozījumi Arhīvu likumā" projekta sagatavošanā. Iepriekšējā Arhīvu likuma redakcija zinātniskajiem pētījumiem ļāva izmantot dokumentus, kuros ir sensitīvi personas dati vai cita informācija par personas privāto dzīvi vienīgi tad, ja pētniekiem ir doktora vai habilitētā doktora grāds. Ar 11.04.2013. grozījumiem šo dokumentu pieejamība zinātniskās darbības veikšanai paplašināta- dokumentus turpmāk var izmantot arī zinātnisko institūciju, bibliotēku, muzeju un arhīvu darbinieki bez doktora vai habilitētā doktora grāda, kā arī citas personas, ja tās ir saņēmušas zinātniskās institūcijas, akreditēta muzeja vai bibliotēkas rekomendāciju.

Tāpat 2013. gadā ir ticis strādāts pie grozījumu sagatavošanas Arhīvu likumā par iegūtā dokumenta (papīra dokumenta elektroniskās kopijas) statusu. Grozījumi precizēs *iegūtā dokumenta* statusu, nosakot, ka *iegūtais dokuments* ir glabāšanai elektroniskā vidē elektroniskā formā pārvērstā dokumenta atvasinājums (kopija), kuram ir tāds pats juridiskais spēks kā oriģinālam.

Precizējumi pastiprinās līdz šim noteiktās normas, kad papīra dokumentu pēc elektroniskās kopijas izgatavošanas varēs iznīcināt- dokumentus drīkstēs iznīcināt, ja to pieļaus citi normatīvie akti un uz tiem nebūs attiecināmi Arhīvu likuma 11. panta otrās daļas izņēmumi. Tādejādi, nozaru normatīvajos aktos tiks dota iespēja noteikt dokumentu veidus, kuriem oriģinālu uzrādīšana nebūs nepieciešama un tos pēc pārvēršanas elektroniskā formā varēs iznīcināt.

Sakarā ar Eiropas vienotās valūtas (EUR) ieviešanu LNA piedalījās Ministru kabineta noteikumu projektu izstrādē. Tika izstrādāti šādi ārējo normatīvo aktu projekti:

- Ministru kabineta 17.09.2013. noteikumi Nr.857 "Latvijas Nacionālā arhīva publisko maksas pakalpojumu cenrādis";

- Ministru kabineta 10.09.2013. noteikumi Nr.792 "Grozījumi Ministru kabineta 18.12.2012.noteikumos Nr.887 "Noteikumi par valsts nodevu par Latvijas Nacionālā arhīva sociāli tiesiskās izziņas sagatavošanu un izsniegšanu".

Lai noteiktu prioritātes un attīstības virzienus dokumentu un arhīvu pārvaldības, NDM veidošanas, uzkrāšanas, izvērtēšanas, saglabāšanas, pieejamības un izmantošanas jomā 2014. līdz 2020.gadam LNA piedalījās Kultūras ministrijas uzsāktajā darbā pie valsts kultūrpolitikas pamatnostādņēm 2014. – 2020. gadam „Radošā Latvija”, sagatavojot savus priekšlikumus.

2. LNA darbības rezultāti un sniegtie publiskie pakalpojumi

LNA darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji:

1. tabula

Politikas rezultāti	Rādītāji	Izpilde
Apmierināta sabiedrības prasība pēc kvalitatīviem valsts arhīvu pakalpojumiem un to pieejamība sabiedrībai	Sabiedrības apmierinātības līmenis ar LNA sniegtajiem pakalpojumiem	94%
	Apmeklējumu skaits	51.5 tūkst.
	Izmantoto glabājamo vienību skaits	504 tūkst.
Darbības rezultāti		
Sabiedrībai pieejams kultūras mantojums	LNA glabājamo vienību pieaugums - skaits	395.7 tūkst.
	LNA uzraudzībā esošo institūciju skaits	3.8 tūkst.
	Restaurēto kultūras mantojuma vienību skaits LNA	14.2 tūkst.
	Izsniegto izziņu skaits	24 tūkst.

2.1. Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības uzraudzība un kontrole

Pārskata periodā LNA uzskaitē bija 3757 valsts institūcijas ar to teritoriālajām struktūrvienībām, pašvaldības ar to institūcijām, kapitālsabiedrības un nevalstiskās (sadarbības) institūcijas.

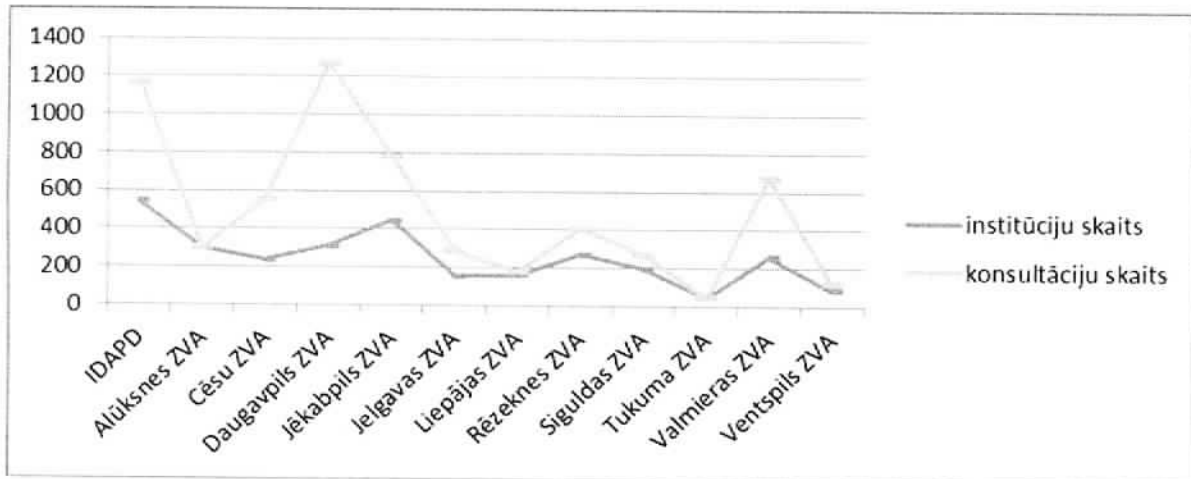
Lai nodrošinātu NDM papildināšanu, tika veikta institūciju dokumentu izvērtēšana, lietu nomenklatūru saskaņošana, uzraudzīta un vadīta dokumentu aprakstīšana, sniegta metodiskā palīdzība dokumentu un arhīvu pārvaldībā.

2013. gads bija pirmais gads, kad institūcijas un LNA praktiski uzsāka Arhīvu likumam pakārtoto Ministru kabineta 06.11.2012. noteikumu Nr.748 „Dokumentu un arhīvu pārvaldības noteikumi” ieviešanu. Viens no ieviešanas indikatoriem ir institūciju saskaņot iesniegto dokumentu atbilstība jaunajam tiesiskajam regulējumam. Analizējot saskaņošanai iesniegtās lietu nomenklatūras un dokumentu iznīcināšanas aktus, jāsecina, ka tie tiek sagatavoti atbilstoši jaunajam tiesiskajam regulējumam. Lielākās problēmas institūcijām ir bijušas ar dokumentu aprakstīšanu - vairākums no saskaņošanai iesniegtajiem aprakstiem ir sagatavoti neatbilstoši jaunajam tiesiskajam regulējumam. Minētās neatbilstības ir novēršamas 2014. gadā, pastiprināti konsultējot institūcijas un sagatavojot metodiskos materiālus. Tā kā lietu nomenklatūru saskaņošana ir noteikta reizi

trīs gados, vai reizi piecos gados, ja ir paraugnomenklatūra, kā arī dokumentu aprakstīšana ir veicama piecu gadu laikā kopš dokumentu radīšanas, nozares regulējuma ieviešana turpināsies vismaz līdz 2017. gadam.

Pārskata gadā sniegta Metodiskā un praktiskā palīdzība, konsultācijas 3106 institūcijām par dokumentu aprakstīšanas jautājumiem, par lietu nomenklatūru sastādīšanu un dokumentu glabāšanas termiņu noteikšanu un dokumentu izvērtēšanu.

LNA speciālisti 2013.gadā organizēja un novadīja 21 semināru nodarbības par Arhīva likumā un Ministru kabineta 06.11.2012. noteikumos Nr.748 „Dokumentu un arhīvu pārvaldības noteikumi” noteikto normu skaidrojumiem. Semināri novadīti Valsts zemes dienesta, Tieslietu ministrijas Dzimtsarakstu departamenta, Komerčbanku asociācijas, novadu pašvaldību un pašvaldību iestāžu darbiniekiem.

1.att.Konsultācijas institūcijām

Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības uzraudzības darbu joprojām ietekmē reformas valsts pārvaldē, daudzas institūcijas tika reorganizētas, likvidētas, apvienotas, kā rezultātā, mainījās institūciju skaits, un neplānoti palielinājās pieņemamo dokumentu apjoms.

Dokumentu izvērtēšana

Lai veicinātu Latvijā un ārpus Latvijas radītu dokumentu ar arhīvisko vērtību uzkrāšanu LNA, pilnveidotu LNA dokumentu un arhīvu pārvaldības uzraudzību institūcijās, nodrošinot institūciju dokumentu izvērtēšanu Arhīvu likumā noteiktajā kārtībā, un sekmētu dokumentu pārvaldības kārtības ievērošanu institūcijās atbilstoši normatīviem aktiem, 2013.gada maijā tika izveidota LNA Dokumentu un arhīvu pārvaldības ekspertu komisija ar apakškomisijām LNA struktūrvienībās – valsts arhīvos, zonālajos valsts arhīvos un Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības departamentā (ekspertu komisijas vietā).

2013.gadā notikušas 6 LNA Dokumentu un arhīvu pārvaldības ekspertu komisijas sēdes un 198 apakškomisiju sēdes. Sēdēs tika izskatītas lietu nomenklatūras un atsevišķu dokumentu grupu glabāšanas termiņu jautājumi, institūciju dokumentu uzskaites saraksti un akti par dokumentu atlasīšanai u.c. LNA Dokumentu un arhīvu pārvaldības ekspertu komisijas pirmajā sēdē tika izskatīts un atbalstīts „Ar darba vai dienesta attiecībām saistīto tipveida dokumentu glabāšanas termiņu paraugsaraksts”, kurā iekļauti biežāk izmantojamie dokumentu veidi valsts un pašvaldību institūciju personāla darba organizācijai, uzskaitē un faktu fiksēšanai. 2013.gada otrajā pusē uzsākta paraugsaraksta

piemērošana dokumentu izvērtēšanas darbā LNA funkcionālajās un teritoriālajās struktūrvienībās.

Pārskata gadā tika strādāts pie Grāmatvedības tipveida dokumentu glabāšanas termiņu paraugsaraksta sagatavošanas. Darbs turpinās 2014.gadā. Strādāts arī pie Publisko iepirkumu tipveida dokumentu glabāšanas termiņu paraugsaraksta. Izstrādātais projekts nosūtīts saskaņošanai Valsts reģionālās attīstības aģentūrai un Iepirkumu uzraudzības birojam. Turpināts darbs pie Darba aizsardzības tipveida dokumentu glabāšanas termiņu paraugsaraksta izstrādes.

Kopumā lietu nomenklatūru saskaņošana veikta 1081 institūcijai, kas ir 29.4% institūciju no uzskaitē esošajām valsts un pašvaldību institūcijām, kapitālsabiedrībām. Darbs noritēja atbilstoši 2013.gada plānam.

Institūciju dokumentu aprakstīšana

LNA struktūrvienību LNA Dokumentu un arhīvu pārvaldības ekspertu apakškomisijās apstiprināti 1796 institūciju uzskaites saraksti un nodošanai valsts arhīvos sagatavotas 343.9 tūkst. glabājamās vienības, akceptēta 941 tūkst. glabājamo vienību, kurām beidzies glabāšanas termiņš, iznīcināšana.

Institūciju un privāto juridisko personu arhīva dokumentu sagatavošana glabāšanai

Viens no LNA sniegtajiem maksas pakalpojumiem ir institūcijas un privātās juridiskās personas arhīva dokumentu sagatavošana glabāšanai, kas ietver to izvērtēšanu, sakārtošanu, aprakstīšanu un citas darbības saskaņā ar līgumu katrā konkrētajā gadījumā.

Šo pakalpojumu LNA sniedza galvenokārt valsts un pašvaldību institūcijām, tai skaitā arī likvidācijas un reorganizācijas procesā esošajām, kam atbilstoši Arhīvu likuma 7.pantam dokumenti jānodod glabāšanai LNA.

Nodrošināta plānoto dokumentu aprakstīšana uz līgumsaistībām (LVA, PDVA, visi ZVA), veicot dokumentu aprakstīšanu 382 institūcijās. Gada plāns izpildīts par 145%.

Dokumentu uzkrāšana

2013.gadā atbilstoši plānotajam uzkrāja:

- no institūcijām, kuros LNA uzrauga dokumentu pārvaldības kārtības ievērošanu, pieņemti līdz 1998.gadam radītie pastāvīgi glabājamās lietas un to likvidācijas ai reorganizācijas gadījumā;
- tiesu pastāvīgi glabājamās lietas par 1991.-1996.gadu;
- zvērinātu notāru pastāvīgi un ilgstoši glabājamās lietas par 1993.-1999.gadu;
- administratīvi teritoriālās reformas laikā nenodoto pašvaldību pastāvīgi un ilgstoši glabājamās lietas;
- likvidēto privāto juridisko personu pastāvīgi un ilgstoši glabājamās lietas (pa maksu).

Pastāvīgā valsts glabāšanā LNA pieņemti papīra un elektroniskā vidē radīti dokumenti, kā arī kino, video, foto un skaņas dokumenti, kopā 395.7 tūkst. glabājamās vienības, tai skaitā 174 tūkst. no likvidētām institūcijām un privātām juridiskām personām.

2013.gadā LVKFFDA īstenoja projektu: „*Cilvēces mutvārdu un nemateriālās kultūras mantojuma meistardarba - Vispārējo latviešu Dziesmu un Deju svētku dokumentālās liecības saglabāšana*”, un tā rezultātā papildināja nacionālo dokumentāro mantojumu ar dokumentālām liecībām par XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku norisi laika periodā no 2013. gada 30.jūnija līdz 7.jūlijam, veicot dalībnieku

intervēšanu un atmiņu stāstu fiksāciju (153 dokumentālās liecības (intervijas), 60 video faili, 4366 foto dokumenti). Īstenojot LNA reglamenta uzdevumu, veidot dokumentālas liecības, fiksējot valsts un sabiedrības dzīves norises, LNA ir atsācis dokumentāru liecību fiksāciju veidojot skaņas ierakstus:

- Pieminēkļu valdes 90. gadadienai veltīta konferencei „Kultūras mantojuma pētniecība un pārvaldība Baltijas valstīs 1920. – 1930. gadā: pagātnes mācības un laikmetīgie izaicinājumi”. Rīga, 2013.gada 18.septembris;
- semināram „Līdzsvaru meklējot: saglabāšana, izmantošana, globalizācija”. Rīga, 2013.gada 5.decembris;
- semināram „Latvijas kultūras saglabāšana 21.gadsimtā – kā tas tiks izdarīts?”. Rīga, 2013.gada 27.novembris;
- konferencei „Latvijas rūpniecība pirms un pēc neatkarības atjaunošanas”. Rīga, 2013.gada 13.decembris.

Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības kārtības pārbaudes

LNA Arhīvu inspekcijas galvenie uzdevumi 2013.gadā bija pārbaūžu veikšana institūcijās par dokumentu un arhīvu pārvaldības kārtības nodrošināšanu, inspekcijas doto norādījumu izpildes, pārbaūžu rezultātu analīze un priekšlikumu iesniegšana darba pilnveidošanai, fizisko un juridisko personu iesniegumu (sūdzību) izskatīšana par Arhīvu likuma normu pārkāpumiem institūcijās un LNA struktūrvienībās.

Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības kārtības nodrošināšanas pārbaudes prioritāri tika veiktas institūcijās, kuras līdz šim nav uzraudzītas, valsts un pašvaldību institūcijās, kuras tika reorganizētas vai likvidētas, institūcijās, kuras ilgstoši nav saskaņojušas ar LNA lietu nomenklatūras, kā arī ilgstoši nav veikušas pastāvīgi un ilgstoši glabājamo dokumentu aprakstīšanu.

2013.gadā Arhīvu inspekcija veica 354 pārbaudes, tai skaitā 349 pamata pārbaudes par dokumentu un arhīvu pārvaldības kārtības nodrošināšanu, 1 tematisko pārbaudi un 4 norādījumu izpildes pārbaudes. 2013.gadā tika pārbaudītas 40 līdz šim neuzraudzītas institūcijas. No pārbaudītajām institūcijām normatīvajos aktos noteiktās dokumentu un arhīva pārvaldības prasības pilnībā bija ievērotas 28 (8 %) institūcijās. No pārbaudītajām institūcijām gada laikā saņemti 305 ziņojumi par doto norādījumu izpildi, neizpildes gadījumos institūcijas lūgušas termiņu pagarinājumus. 2013.gadā institūcijām inspekcijas dotie norādījumi izpildīti par 97 %. Tas ir par 4% vairāk, salīdzinot ar 2012.gadā doto norādījumu izpildi.

Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldībā biežāk konstatētās neatbilstības normatīvo aktu prasībām:

- nav izstrādāti/aktualizēti iekšējie normatīvie akti dokumentu un arhīva pārvaldības jautājumos, nav norīkoti par dokumentu un arhīvu pārvaldību atbildīgie darbinieki;
- lietu nomenklatūras netiek izstrādātas katram dokumentu pārvaldības periodam;
- lietu nomenklatūrās netiek uzskaitītas visas institūcijā veidojamās lietas, t.sk. – Eiropas struktūrfondu projektu dokumenti; vairākās pašvaldībās vispār netiek uzskaitīti atsevišķu struktūrvienību dokumenti;
- netiek uzskaitītas iepriekšējā dokumentu pārvaldības periodā izveidotās, neizveidotās un turpināmās lietas;
- mainoties institūcijas personālam, netiek sastādīti dokumentu nodošanas – pieņemšanas akti;
- netiek veiktas regulāras lietu esības pārbaudes;
- netiek ievērots noteiktais periodiskums lietu nomenklatūru un uzziņu sistēmu saskaņošanā ar LNA.

Minētās problēmas institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldībā var kļūt par cēloni arhīviski vērtīgu dokumentu zudumiem vai to prettiesiskai iznīcināšanai bez saskaņošanas ar LNA, tāpēc pārbaūžu gaitā atklāto trūkumu novēršanai institūcijām tika izvirzīti konkrēti priekšlikumi un to izpildes termiņi, regulāri tika pārbaudīta izvirzīto norādījumu izpilde.

2013.gadā Arhīvu inspekcija LNA vārdā sagatavoja un nosūtīja piecām Latvijas reliģiskajām konfesijām (t.sk. atsevišķām to draudzēm) vēstules ar lūgumu iesaistīties Latvijas nacionālā dokumentārā mantojuma papildināšanā, aicinot apzināt konfesiju rīcībā esošās baznīcu grāmatas, kuras laika periodā līdz 1921.gadam kalpoja kā civilstāvokļa aktu reģistri. Latvijas Evaņģēliski luteriskās Baznīcas un Latvijas Romas Katoļu Baznīcas vadība izteica atbalstu LNA sadarbības priekšlikumam un apliecināja, ka veiks savu arhīvu apzināšanu un par rezultātiem informēs LNA.

2.2. Dokumentu pieejamība LNA

Arhīvu likums nosaka, ka viena no LNA funkcijām ir nodrošināt glabāto dokumentu pieejamību, veicot to izvērtēšanu, aprakstīšanu un uzziņu sistēmu veidošanu.

Dokumentu aprakstīšana

Lai nodrošinātu LNA esošo dokumentu pilnvērtīgu izmantošanu un samazinātu to dokumentu skaitu, kuriem vēl nav izveidota uzziņu sistēma, 2013.gadā aktīvi veikta dokumentu aprakstīšana LNA zonālajos arhīvos (Alūksnes ZVA, Cēsu ZVA, Jelgavas ZVA, Liepājas ZVA, Siguldas ZVA, Valmieras ZVA, Ventspils ZVA), LVKFFDA, LVA un PDVA. Šo darbu rezultātā neaprakstīto dokumentu skaits samazinājās par 27.7 % un sastāda 1.5 % no kopējā LNA glabājamo vienību skaitā.

Tika veikta likvidēto privāto tiesību juridisko personu un no institūcijām pieņemto īslaicīgi glabājamo dokumentu, kuriem beidzies glabāšanas termiņš, atlase un sagatavošana iznīcināšanai, atbrīvojot plauktus pastāvīgi glabājamo dokumentu pieņemšanai.

2013. gadā LVVA turpināja 2012. gadā uzsākto fondu līmeņa aprakstu sastādīšanu, tematiski koncentrējoties uz kādreizējā Rīgas pilsētas vēsturiskā arhīva fondiem, kas savā kopumā ir unikāls materiāls un atspoguļo Rīgas izcilo nozīmi visā Baltijas reģiona vēsturē. Īsu fonda vēsturisko izziņu veidošana noteiktās fondu grupās, apkopojot šo materiālu arhīva ceļvedī, nodrošinās sabiedrības iepazīstināšanu ar LNA uzkrāto NDM. Darbs turpināsies 2014.gadā.

Uzziņu sistēmu pilnveidošana

Līdztekus arhīva dokumentu aprakstu veidošanai, valsts arhīvi iespēju robežās nodarbojas arī ar esošo arhīva uzziņu sistēmas elementu pilnveidošanu un pārstrādi, apraksta vienību katalogizāciju un elektronisku meklēšanas līdzekļu (reģistru, datubāzu u.c.) izveidi.

Pārskata gadā turpinājās personāla dokumentu fondu pievienošana pamatfondiem (Alūksnes ZVA, Cēsu ZVA, Daugavpils ZVA, Jēkabpils ZVA, Liepājas ZVA, Rēzeknes ZVA, Tukuma ZVA).

LVVA turpināja jau iepriekšējos periodos iesākto uskaītes sarasktu pilnveidošanas darbu ar 3234. fonda „Iekšlietu ministrijas Administratīvais departaments” 33. apraksta „Ārzemju pases”, 3235. fonda „Politiskās policijas pārvalde”, 6405. fonda „Rīgas apriņķa Valsts zemju inspekcija” u.c. fondu dokumentiem.

Arhīvu pieejamība digitālā vidē

Pieaugot sabiedrības pieprasījumam pēc mūsdienīgiem arhīvu meklēšanas līdzekļiem, arhīvi arvien vairāk pievēršas arhīva dokumentu un to aprakstu digitalizācijai, datubāzu un elektronisku reģistru veidošanai.

Centrālajā fondu reģistrā LNA mājas lapā ir nodrošināta informācijas meklēšana par visiem LNA glabāšanā esošajiem fondiem. Tas tika aktualizēts un papildināts arī 2013. gadā.

2013. gadā LVVA darbinieki gatavoja "Latvijas Universitātes studentu" datubāzes publikāciju internetā – izstrādāja prasības interneta versijai un daļēji veica datu pārbaudi.

Pārskata periodā arhīvs turpināja papildināt un aktualizēt interneta vietni „Raduraksti”. Vietnē reģistrēti 302926 apmeklējumi no 104 valstīm: Latvija–213919, Krievija–20626, Vācija–18930, ASV–11304. Apmeklētāji izmantojuši 3319826 lapas.

Sagatavota informācija par interneta vietni „Raduraksti” un ģenealoģijas pētniecību arhīvā VSIA „Latvijas Vēstnesis” portālam „Par likumu un valsti” (lvportals.lv).

Lai novērstu neatbilstošas informācijas sniegšanu un paātrinātu izziņu sagatavošanu, saistībā ar Pilsonības likuma grozījumiem, kas pieļauj dubultpilsonību un stājās spēkā 2013. gada 1.oktobrī, LVVA prognozējot strauju pieprasījumu pieaugumu, kas apliecinātu pavalstniecības statusu 1940.gadā, jau 2013. gada otrajā pusgadā ārpus plāna izveidoja datubāzi, kurā ievadīja informāciju no pavalstniecību zaudējušo personu reģistra. Šobrīd datubāze strādā ievades režīmā.

LVA pabeigta reģistra „Aizvestie” papildināšana ar ziņām par 1941.gada 14.jūnijā izvesto un izsūtījumā mirušo Latvijas iedzīvotāju apbedījuma vietām sadarbības projekta ar Brāļu kapu komiteju ietvaros. Uzsākta 1971.fonda „Trimdas latviešu organizāciju dokumenti” 3. apraksta (bēgļu kartotēka) datu bāzes veidošana un emigrācijā esošo Latvijas pilsoņu reģistrācijas kartīšu datu ievadīšana - 12000 kartītes.

2013. gada DPSD turpināja darbu pie datu bāzes „Latvijas teritorijas 13.-17. gs. vaska zīmogi LVVA” izstrādes. Tika piešķirts finansējums projekta 2. posmam. Sagatavoti 503 vaska zīmogu apraksti no LVVA un LU Akadēmiskās bibliotēkas.

2.3. LNA lasītavu pakalpojumi

LNA lasītavās ir aprīkotas 180 darba vietas. Ikvienai personai ir pieejamas arhīva darbinieku bezmaksas konsultācijas, informācija no datu bāzēm, arhīva dokumentu uzziņu sistēma, dokumentu oriģināli vai tos aizstājošas kopijas, LNA izdevumi un uzziņu krājumi. LVVA un LVA lasītavās personas bez maksas izmanto aprīkojumu sevišķi vērtīgo un unikālo dokumentu mikrokopiju lasīšanai. Ar LVKFFDA uzkrātajiem audiovizuālajiem un skaņas dokumentiem iespējams iepazīties, izmantojot arhīva speciālo aprīkojumu – videoiekārtas, kinoprojektoru, filmu montāžas galdu, audioierakstu atskaņošanas iekārtas, tās personām tiek piedāvātas kā maksas pakalpojums, kura izmaksās iekļauti tikai iekārtu uzturēšanas izdevumi.

LNA lasītavu pakalpojumus 2013. gadā izmantoja 2 553 personas, kuras lasītavas apmeklēja 14 tūkst. reizes (par 1% vairāk kā 2012.g.). Joprojām saglabājās ārvalstu pētnieku (gandrīz 7% no kopējā skaita) no ASV, Francijas, Krievijas Federācijas, Lietuvas, Somijas, Vācijas, Zviedrijas interese par LNA uzkrātajiem dokumentiem, apliecinot to nozīmi starptautiskajos pētījumos.

Personām izmantošanai lasītavās izsniegts 81 tūkst. glabājamo vienību. (t.i. par 13% mazāk kā 2012.g.) un kā LNA maksas pakalpojums izgatavotas kopijas - 23 tūkst. dokumentu lapu. Institūcijām, kuru pastāvīgi glabājamie dokumenti ir nodoti

glabāšanā LNA, to dokumentu kopijas, saskaņā ar Arhīvu likumu, tika izgatavotas un izsniegtas bez maksas.

Dokumentu piegāde personām lasītavās tika nodrošināta vidēji stundas laikā. Izņēmums bija LVVA lasītavas, kur atsevišķos gadījumos, lai glabājamās vienības sagatavotu izsniegšanai, bija nepieciešamas vairākas dienas.

Visintensīvāk Latvijas un ārvalstu zinātnieki, augstskolu mācībspēki, studenti un citi interesenti izmantoja LVVA lasītavu pakalpojumus (69% no kopējā LNA lasītavu apmeklējuma), pētot politiskās, sociālās, ekonomiskās un kultūras vēstures dokumentus līdz 20. gs. 40.-tajiem gadiem. Ģenealoģijas (dzimtas vēstures) pētniecību LVVA veicināja LNA interneta vietne *Raduraksti*.

Aktuālas pētnieku vidū bija ar novadpētniecību saistītās tēmas, kā arī sabiedrisko, kultūras un zinātnes darbinieku dzīves un darbības pētniecība. Daudzās LNA lasītavās pirmās pētniecības iemaņas guva vispārīzglītojošo skolu audzēkņi projektu nedēļas ietvaros. Apkalpojot lasītājus, tiek sniegtas konsultācijas ne tikai par arhīva fondos atrodamo informāciju, bet arī par informācijas meklēšanas iespējām citās iestādēs.

LNA bibliotēkā 2013.gadā reģistrēti 139 lasītāji, kuri kopumā bibliotēku apmeklēja 912 reizes. 2013.gada laikā no krājuma tika izsniegtas 2120 vienības (grāmatas, metodiskie izdevumi). Bibliotēka sniedza tematiskās, faktogrāfiskās un bibliogrāfiskās uzziņas (kopskaitā 520) klātienē, pa telefonu un izmantojot elektronisko pastu.

2.4. Pieprasījumu izpilde LNA

LNA struktūrvienībās 2013.gadā ir saņemti 26.4 tūkst. personu un institūciju pieprasījumi, kas atbilst gadā plānotajam apjomam. 554 pieprasījumi (2%) nosūtīti izpildei citām institūcijām. Kopumā sagatavotas 24 tūkst. arhīva izziņas, dokumentu izraksti un kopijas, iezīmējoties izziņu skaita samazināšanās tendencei (par 6% salīdzinot ar 2012. gadu). Tika sniegtas 3974 bezmaksas uzziņas pieprasījumu izpildes, dokumentu izmantošanas un pieejamības jautājumos, tai skaitā, atbildot uz LNA mājas lapas vietnē un e-pastos uzdotajiem jautājumiem.

Lielākā daļa (67%) arhīva izziņu sagatavotas, lai nodrošinātu personām sociālo un tiesisko jautājumu risināšanu. Tās ir izziņas par darba stāžu, atalgojumu, dienestu, mācībām, īpašumu piederību, represijām, civiltāvokli, radniecību un citiem biogrāfiskiem datiem. PDVA, kur glabājas Rīgas un Jūrmalas pilsētu institūciju personālsastāva dokumenti, sagatavots lielākais šo izziņu skaits (23%). Starp zonālajiem arhīviem ievērojams devums ir Daugavpils ZVA - 9% no kopskaita.

Izsniegta 381 tematiskā izziņa plašā jautājumu spektrā, tai skaitā 230 ģenealoģiskās izziņas un atbildes, kuras sagatavotas LVVA.

Pēc ārvalstu institūciju un personu pieprasījumiem sagatavotas 2973 izziņas (12% no kopskaita), kuru lielāko daļu ir pieprasījuši Krievijas Federācijas, Ukrainas un Baltkrievijas iedzīvotāji, kas padomju okupācijas laikā strādāja Latvijā.

No kopskaita 1382 izziņas (gandrīz 5%) bija ar negatīvu rezultātu, galvenokārt tāpēc, ka nav saglabājušies vai LNA nav nodoti padomju perioda iestāžu personāla dokumenti vai arī personas nevar norādīt pamatdatus informācijas meklēšanai arhīvos.

Sagatavota 1501 (par 8% vairāk kā iepriekšējā gadā) arhīva izziņa, kuru izpildē bija iesaistītas vairākas LNA struktūrvienības. Katras šādas izziņas sagatavošanā vidēji piedalījās trīs struktūrvienības, veicot pieprasījumu, sagatavoto arhīva izziņu un rēķinu projektu elektronisku apriti.

Arī 2013.gadā, tāpat kā 2012.gadā, nav apmaksāti un izņemti 5% no sagatavotajām arhīva izziņām, kuru izmaksas sastāda apmēra LVL 21.7 tūkst. Lielu daļu no tām ir pieprasījušas maznodrošinātas personas un personas no „tuvējām ārvalstīm”, kurās līdzīgs arhīvu pakalpojums ir bez maksas.

LVA 2013.gada 3.jūnijā noslēgts līgums ar Brāļu kapu komiteju par 950 informatīvo izziņu sagatavošanu, izveidojot apstiprinātu sarakstu par PSRS represīvo iestāžu tiesātajiem Latvijas iedzīvotājiem, kas nošauti, miruši ieslodzījuma vietā vai izsūtījumā.

2.5. Dokumentu popularizēšana LNA un komunikācija ar sabiedrību

Dokumentu publikācijas

LVVA turpināja gleznotāja F. J. Dēringa atmiņu krājuma *Was ich nicht gern vergeßen möchte oder Erinnerungen aus meine Leben (Ko es nekad negribētu aizmirst vai atmiņas par manu dzīvi)* sagatavošanu izdošanai sērijā *Vēstures avoti*. Sagatavots 1.sējuma manuskripts, uzsākta tā rediģēšana un notiek personu rādītāju izstrāde.

2013.gadā uzsākta dokumentu apzināšana un atlase Latvijas un Krievijas vēsturnieku komisijas dokumentu krājuma „Latvijas un PSRS attiecības 1918.–1939.” sagatavošanai.

Pārskata periodā LNA piedalījās Valsts kanceleju projektā - izdevuma „1918.–1920. gads Latvijas Republikas Pagaidu valdības sēžu protokolos, notikumos, atmiņās” sagatavošanā. Izdevuma atvēršana notika 2013.gada 29.novembrī Latvijas Nacionālā teātra Baltajā zālē. Izdevums tapis sadarbībā ar VSIA „Latvijas Vēstnesis” un kopīgi ar Latvijas Nacionālo vēstures muzeju, Latvijas Kara muzeju un Latvijas Nacionālo bibliotēku.

2013.gada 13.jūnijā tika atvērta Igaunijas Nacionālā arhīva un LNA speciālistu kopprojekta ietvaros izdota grāmata „Arhīvu dokumentu bojājumu katalogs” (angļu, igauņu un latviešu valodā).

Rēzeknes ZVA tika pabeigts un ievietots mājaslapā 2012. gadā iesāktais digitālo dokumentu krājums skolām „Dokumentu izlase par padomju okupācijas perioda vēsturi 1950.-1965.”. Izlase ir izveidota ar mērķi palīdzēt apgūt jaunāko laiku vēsturi skolās balstoties uz rakstītiem avotiem – dokumentiem, kuru atlase veikta Rēzeknes rajona un pilsētas un Ludzas rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildkomiteju fondos. Dokumenti sadalīti tematiskajos blokos un raksturo 1950.-1965.gada ideoloģijas, saimniecības, kultūras, izglītības un sociālās politikas iezīmes un tendences.

Jelgavas ZVA tika sagatavota digitāla publikācija – „Dziesmu un deju svētki afišās, programmās, ielūgumos”.

LNA sadarbības ar Latvijas arhīvistu biedrību rezultātā un iegūstot VKKF finansiālu atbalstu, izdots žurnāls „Latvijas Arhīvi”.

LVKFFDA veikta aktuālas informācijas sagatavošana arhīva kontos Twitter un Facebook sociālajos tīklos un audiovizuālo dokumentu fragmentu ievietošana arhīva interneta vietnē un YouTube. 2013.gadā ievietoti 8 audiovizuālie dokumentu fragmenti (skatītas 31228 reizes).

Regulāri gatavotas publikācijas „Latvijas Vēstnesī”, vietējā presē - laikrakstos „Kurzemes vārds”, „Ventas Balss”, „Latvijas Avīze” un citos.

Dokumentu izstādes

2013. gadā LNA sagatavotas 35 izstādes t.sk. 9 virtuālās. Izstādes apskatīja vairāk, kā 10,6 tūkst. apmeklētāji.

Latvijas Republikas Ārlietu ministrijā 29.aprīlī Kārļa Zariņa piemiņas pasākumā eksponēta LVA kolekcija „Latviešu bēgļu dzīve nometnēs Vācijā 1945. – 1949. Dāvinājums Kārlim Zariņam, ārkārtējo pilnvaru nesējam, Latvijas sūtnim Lielbritānijā”.

PDVA sagatavota arhīva dokumentu ekspozīcija „Arhīva dokumenti par notikumiem un cilvēkiem 1944.-1990”. Tā orientēta uz skolu audzēkņu un augstskolu studentu auditoriju. Izstādes atklāšanas pasākums notika 26. septembrī.

27. septembrī Valsts pārvaldes atvērto durvju dienas pasākumu ietvaros LVVA atvērtas divas oriģināldokumentu ekspres izstādes „Jāzeps Vītols (1863–1948)” un „Arhīva ēkas un gruntsgabala vēsture”.

LVA sadarbībā ar Ventspils ZVA virtuālajā izstādē ”1941.gada 14.jūnijs Latvijas apriņķos” ir sagatavojis Ventspils un Talsu apriņķu sadaļu. Izstāde atklāta 17.oktobrī.

14. novembrī LVVA telpās atklāja izstādi „Brīvības cīņas žurnālā „Latvijas Arhīvi”. Izstāde ir veltīta Latvijas Republikas proklamēšanas un Brīvības cīņu sākuma 95. gada dienai, kā arī divdesmit gadu jubilejai kopš žurnāla *Latvijas Arhīvi* izveidošanas.

2013.gadā veikts darbs pie virtuālās izstādes „Tiesas procesi pret Gunāru Astru”, kuru atklāja Latvijas Okupācijas muzejā pasākuma *Astra – nacionālās pretošanās simbols* ietvaros. Izstādē eksponēti dokumenti no 1961. gada un 1983. gada tiesas procesiem pret Gunāru Astru.

13. decembrī viesnīcas "Radi un draugi" konferenču zālē Mārstaļu ielā 1, tika atklāta virtuālā izstāde "1983. gada politiskās prāvas okupētajā Latvijā". Izstādē eksponēti dokumenti no 1983. gada politiskajām prāvām, kurās tika tiesāts Gunārs Astra, Jānis Barkāns, Ints Cālītis, Lidija Doroņina, Gunārs Freimanis, Boriss Grezins, Ģederts Melngailis, Jānis Rožkalns un Jānis Vēveris.

Kultūras ministrijas atbalstīto projektu ietvaros „Par Tautas frontes 25 gadu jubilejas pasākumu īstenošanu Latvijas reģionos” Cēsu ZVA sadarbībā ar Cēsu Vēstures un mākslas muzeju, Cēsu bibliotēku un Madonas mākslas un novadpētniecības muzeju piedalījās tematisko ceļojošo izstāžu „Latvijas Tautas frontei 25” sagatavošanā–sagatavotas divas izstādes un notikuši divi prezentācijas pasākumi, Ventspils ZVA atlasīti arhīvā uzkrātie Atmodas laika dokumenti ceļojošai izstādei „Par valstiskās neatkarības ideju Latvijā un Ventspilī” un Rēzeknes ZVA kopprojektā ar Latgales kultūrvēstures muzeju izveidota tematiskā izstāde „Laipu liekot- Latvijas Tautas frontei-25”.

Atzīmējot Valmieras drāmas teātra 90 gadu, Rūdolfa Blaumaņa 150 gadu jubilejas un nozīmīgāko notikumu Latvijā 2013.gadā- XXV Vispārējus latviešu Dziesmu un XV Deju svētkus, Valmieras ZVA sagatavoja izstādes par Valmieras drāmas teātri izrādītām R.Baumaņa lugām un gatavojanos latviešu Dziesmu un Deju svētkiem novados.

Ventspils ZVA 2013.gadā tika sagatavota izstāde Pašvaldības SIA "Ūdeka" 45 gadu jubilejas pasākumu plāna ietvaros par Ventspils ūdenssaimniecības attīstības vēsturi, kura bija apskatāma Teātra nama „Jūras vārti” vestibilā un pārvesta eksponēšanai uz Pašvaldības SIA „Ūdeka” darba telpām. Šīs izstādes apskatīja liels apmeklētāju skaits (aptuveni 9000 apmeklētāji).

Ar 2013.gada 28.janvāri LVKFFDA aktualitātes publicēja arī sociālajā tīklā Facebook. Izmantojot arhīva kontu Facebook sociālajā tīklā, arhīva mājas lapā tika publicētās šādas dokumentu izstādes:

- „LVKFFDA - 50”;
- „Dzejniekam Ojāram Vācietim – 80”
- „Lāčplēša diena – 2013”
- „Latvijas PSR 43. latviešu gvardes divīzijas pulks”
- „Aleksandram Leimanim - 100”
- „Es - skolnieks!”

- „Atpūtnieki pie jūras 20. gadsimta sākumā”
- „Rainim - 148”
- „Līgo noskaņa LVKFFDA fondos”
- „Vecrīgas postījumi 2.pasaules kara laikā”
- „Ziema pirmskara Latvijā”.

Citi pasākumi

2013. gadā, atzīmējot Starptautisko arhīvu dienu, 14. jūnijā sadarbībā ar Latvijas arhīvistu biedrību organizēta konference “Dokumentu saglabāšana - teorētiskie un praktiskie risinājumi”.

Pārskata periodā LVKFFDA uzsāka kino lektorija organizēšanu, kurā piedāvāja tematisku lekciju ciklu ar filmu noskatīšanos, iepazīstinot ar arhīvā uzkrāto filmu klāstu (17.oktobris „Rīgas dokumentālā kino skola (1960–1990)”, 13. novembris “Latvijas valstij – 95”, 3.decembris „Ceļojums laikā – laika mašīna pietur, lai uzpildītos”).

Muzeju naktī 2013. gadā LNA piedalījās ar programmu “Zaļā meža stāsti kinodokumentos un papīra vēsturē”.

Organizēti 178 izglītojošie pasākumi un mācību ekskursijas skolēniem, studentiem un citiem interesentiem. Pasākumos tika izmantotas gan speciāli atlasītas tematiskas dokumentu kopas, gan sagatavotās dokumentu izstādes, kā arī iepriekšējos gados veiktās dokumentu tematiskās apzināšanas iestrādes.

Akadēmisko un profesionālo studiju programmu ietvaros ar LVVA, LVA, LVKFFDA, DPSD, Liepājas, Daugavpils, Jēkabpils, Rēzeknes, Valmieras un Ventspils ZVA sadarbojās un arhīvus apmeklēja Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas un Sociālo zinātņu fakultātes, Tartu Universitātes, Rīgas Tehniskās universitātes, Daugavpils Universitātes, Latvijas Mākslas akadēmijas, Rēzeknes Augstskolas, Banku augstskolas, Vidzemes augstskolas, Rīgas kultūras koledžas, Rīgas celtniecības koledžas, Liepājas Valsts tehnikuma, VSIA Rīgas Tūrisma un radošas industrijas tehnikuma studenti un pasniedzēji. LNA darbinieki piedalījās lekciju kursu lasīšanā, vadīja seminārus un praktiskās nodarbības, konsultēja studentus zinātnisko darbu izstrādē.

LNA speciālisti piedalījās Rēzeknes augstskolas Humanitāro un juridisko zinātņu fakultātes Sociālo zinātņu maģistra studiju programmas Arhīvniecība un Latvijas Universitātes profesionālās maģistra studiju programmas Dokumentu un arhīvu pārvaldība, Liepājas Universitātes pilna laika studiju programmas “Vēstures un sociālo zinību skolotājs”, Latvijas Kultūras koledžas studentu prakses vietu nodrošināšanā.

LNA popularizēšanā piedalījās arī LNA bibliotēka, kas 2013. gadā sadarbībā ar Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēku "Strazds" rīkoja informatīvi izglītojošus pasākumus Rīgas Juglas vidusskolas audzēkņiem. Pasākumu tēmas bija "Dzimtas pētniecība un kas ir arhīvs?" un „Iepazīšanās ar suitiem”. Kā arī kopā ar Rīgas Centrālās bibliotēkas Juglas filiālbibliotēkas darbiniekiem rīkoja informatīvi izklaidējošu pasākumu „Dzimtas pētniecība, arhīvi un aktīva dzīvesveida ietekme uz veselību un labu nosakojumu”.

Radio un televīzijas raidījumi

2013.gadā LNA speciālisti piedalījās radio un televīzijas raidījumos, kuros stāstīja par dokumentu uzkrāšanas problēmām (LTV 1, raidījums "Panorāma" 16.novembrī), par dokumentu publikācijām (Latvijas radio 1 raidījumā „Zināmais nezināmajā” par J. Dēringa atmiņu krājumu), par ģenealoģijas pētniecības iespējām LVVA (TV3 raidījumam Bez Tabu „Visa mana saime”. marts), par dokumentu apkopošanu par literātu

darbību Atmodas laikā (TV Kurzeme, ziņas), par K.Ulmaņa represēšanas faktu, dokumentiem, kas ar to saistīti un atrodas LVA, kā arī par viņa kapavietas meklējumiem. Intervija atspoguļota LTV-1 raidījumā „Panorāma” 17.maijā saistībā ar Valsts prezidenta A.Bērziņa vizīti Turkmenistānas Republikā Turkmenbaši pilsētā.

2.6. Projekti

VVAIS

2013. gadā LNA turpināja dalību Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzfinansētajā projektā VVAIS izstrāde un ieviešana 2.kārta”. Projekta mērķis ir VVAIS attīstība un pilnveidošana, lai tā efektīvi veicinātu NDM digitalizāciju un pieejamības nodrošināšanu, valsts un pašvaldību institūciju elektronisko dokumentu un datu centralizētu uzkrāšanu un saglabāšanu, veicinot e-pārvaldes funkcionēšanu un e-pakalpojumu pieejamību sabiedrībai. Projekta ietvaros arhīva speciālisti piedalījās prasību datu migrācijai definēšanā, sistēmas lietotāja rokasgrāmatas un apmācību programmas izstrādē un sistēmas testēšanā. 2013. gada rudenī notika VVAIS lietotāju apmācības, kurās piedalījās 212 Latvijas Nacionālā arhīva darbinieki. VVAIS 2.kārtas izstrādi plānots pabeigt 2014. gadā.

APEX

2012. gadā LNA uzsāka dalību Eiropas Komisijas finansētajā projektā *APEX (Archives Portal Europe network of eXcellence)*. Projekts ir projekta APENet (*Eiropas arhīvu portāls*) turpinājums. APENet projekta ietvaros 14 Eiropas valstu arhīvi izveidoja Eiropas Arhīvu Portālu (www.archivesportaleurope.eu) - pirmo Eiropas arhīvu un arhīva dokumentu interneta portālu.

APEX ietvaros iecerēts paplašināt un padziļināt portāla saturu, uzlabot tā funkcionalitāti un informācijas piegādi. Tagad projektā piedalās 28 valstu arhīvi, tas sākās 2012.gada martā un ilgs 3 gadus.

LNA uzsāka atjaunināt un papildināt portālā rodamos LNA dokumentu aprakstus, publicēt to digitālos attēlus. Noslēgts līgums par informācijas piegādi Eiropas kultūras portālam Europeana .

Pārrobežu E-arhīvs

2012. gada aprīlī LNA uzsāka dalību projektā „Pārrobežu E-arhīvs” (*Cross Border E-archive*). Projekta mērķis – saglabāt Igaunijas, Latvijas un Krievijas Federācijas arhīvos uzkrāto pierobežu reģiona vēsturisko un kultūras mantojumu, kā arī nodrošināt visu triju valstu iedzīvotāju piekļuvi šim mantojumam. Projekts tiek īstenots Eiropas Savienības Igaunijas-Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības Eiropas kaimiņattiecību un partnerības programmas ietvaros. Projekta uzdevums ir izveidot datu un arhīvu materiālu digitālo vidi Latvijas, Igaunijas un Krievijas Federācijas pierobežas arhīvos, kā arī nodrošināt brīvu pieeju arhīvu mantojumam reģiona iedzīvotāju vidū.

Atskaites periodā Latvijas, Igaunijas un Krievijas arhīvos ir atlasīti arhīva dokumenti un sagatavoti to metadati. Dokumenti ir digitalizēti un sagatavoti publicēšanai portālā. Portāla atvēršana ir plānota 2014. gada jūnijā, kad arī noslēgsies projekta darbība.

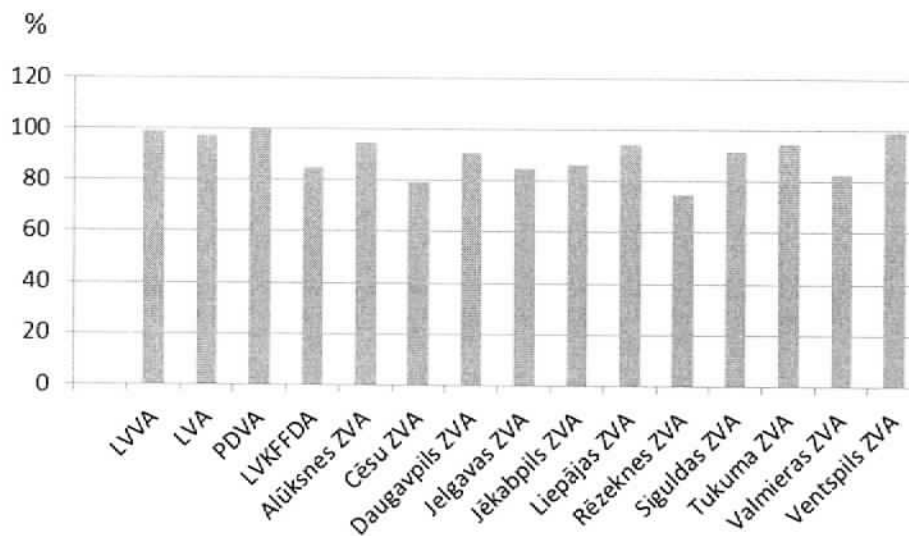
2.7. Dokumentu saglabāšana

Uz 01.01.2014. LNA glabājas vairāk nekā 21.5 milj. glabājamās vienības. Salīdzinot ar 2013.gadu, glabājamo vienību skaits palielinājies par 477 tūkst.vienībām, no kurām 395.7 tūkst. glabājamās vienības ir pieņemtas no institūcijām un privātpersonām,

bet 81.3 tūkst. glabājamās vienības pievienotas LNA arhīvu fondiem dokumentu aprakstīšanas, lietu esības un fiziskā stāvokļa pārbauci u.c. arhīva darbu rezultātā.

LNA ir 267 arhīva glabātavas, kuras izvietotas 22 arhīva vajadzībām piemērotās ēkās un divās arhīva ēkās, kas celtas arhīvu vajadzībām 20.gadsimta trīsdesmitajos un septiņdesmitajos gados.

Pārskata gadā notikusi Tukuma ZVA fondu pārvietošana uz jaunām telpām, jaunu glabātavu iekārtošana, uzstādīto plauktu lineāro metru un noslogoto lineāro metru skaita precizēšana. Šo darbu rezultātā LNA glabātavu kopējais noslogojums uz 01.01.2014. ir 91.2%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tas ir samazinājies par 2.8%. Visvairāk noslogotie arhīvi atrodas Rīgā un Kurzemes reģionā. Noslogojums LVVA - 98.5 %, LVA – 97.5%, PDVA 97.5%, Ventspils ZVA – 99.1%, Alūksnes ZVA - 94.9 %, bet Tukuma ZVA – 94.8%, Liepājas ZVA - 94.2.%. Vismazāk noslogots ir Cēsu ZVA – 79% un Rēzeknes ZVA – 74.9%.

2.att.Glabātavu noslogojums

Visās glabātavās regulāri veikts mikroklimata monitorings. Vides un dokumentu mikrobioloģiskā testēšana 2013.gadā veikta Alūksnes ZVA, Jelgavas ZVA, Siguldas ZVA, Valmieras ZVA, Tukuma ZVA, Rēzeknes ZVA, Daugavpils ZVA, Ventspils ZVA, Jēkabpils ZVA, Liepājas ZVA, LVA, PDVA, LVKFFDA, LVVA glabātavās un LNA bibliotēkā. Glabātavu mikrobioloģiskais un sanitāri – higiēniskais fons glabātavās kopumā ir apmierinošs un atbilst dokumentu saglabāšanas prasībām, izņemot Liepājas ZVA, kur kopējais mikrobioloģiskais un sanitāri – higiēniskais fons glabātavās Krūmu ielā 7/9 tikai daļēji atbilst dokumentu saglabāšanas prasībām, bet Republikas ielā 11 sakarā ar plūdiem šis stāvoklis ir neapmierinošs un LNA administrācijas un bibliotēkas telpas, kur kopējais mikrobioloģiskais un sanitāri – higiēniskais fons daļēji atbilst dokumentu saglabāšanas prasībām. Diemžēl visos zonālajos valsts arhīvos, PDVA un LVVA ir telpas, kur mikrobioloģiskais fons ir paaugstināts un neatbilst prasībām.

Nodrošinājuma fonds mikrofilmās šogad izveidots tikai LVVA dokumentiem -16 tūkst. negatīva filmas kadri no „Rīgas pilsētas un apriņķa mājas grāmatas” fonda dokumentiem, jo lielākais uzsvars dokumentu mikrofilmēšanā tika likts uz maksas pakalpojumu izpildi.

LVA nodrošinājuma un izmantošanas fonds veidots digitalizējot lielformāta dokumentus no Hūvera institūta iegūtās mikrofilmas, Latvijas Konservatorijas fonda un bijušās Latvijas Komunistiskās partijas fondu dokumentu mikrofilmas, kinooperatora Jura Podnieka fonda un mākslinieka Ērika Meldera fonda dokumentus.

Fotodokumenti, skaņas un kinodokumenti nodrošinājuma fonds LVKFFDA izveidots 3 448 glabājamām vienībām.

Dokumentu pieejamības paplašināšanai turpināta dokumentu digitalizācija, pārskata gadā digitalizēti 17 tūkstoši mikrofilmu kadri (ievietoti datu bāzē „Raduraksti”).

Restaurācija veikta LVVA, LVA, Ventspils ZVA dokumentiem un LNA bibliotēkas grāmatām.

Dokumentu, plauktu un kārbu atputekļošana notikusi esības un fiziskā stāvokļa pārbaužu un dokumentu izsniegšanas laikā.

LNA struktūrvienības turpinājušas jau pagājušajā gadā iesākto lietu esības un fiziskā stāvokļa pārbaužu veikšanu. Tās veiktas pārvietotiem un bieži izmantotiem fondiem, izņemot LVKFFDA, kur dokumentu specifikas dēļ tās nav tikušas pārtrauktas. Pārbaudīto glabājamo vienību apjoms, salīdzinot ar pagājušo gadu, ir nedaudz pieaudzis.

2013.gadā turpināta iztrūkstošo lietu meklēšana. Notikušas 2 LNA Dokumentu uzskaites aktualizācijas komisijas sēdes.

Lai uzlabotu glabātavu stāvokli 2013. gadā veikti šādi darbi:

- LVVA arhīvglabātavās Rīgā, Slokas ielā 16 nomainīja novecojušo elektroinstalāciju, renovēja ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmu (2. etaps), arhīvglabātavas jaunā pagraba telpās veica pelējuma skarto sienu remontu un logu restaurāciju, vecā pagraba telpā - seifa telpas sienu, grīdas un sastatņu plauktu dezinfekciju, regulāru apstarošanu ar UV lampām;

- LVVA arhīvglabātavā Rīgā, Palasta ielā 4 Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs uzstādīja mūsdienu prasībām atbilstošu ugunsdzēsības sistēmu;

- PDVA Šampētera ielā 16 veikta LPSR Iekšlietu ministrijas poliklīnikas pacientu ambulatoro karšu (797 kastes un 3331 saiņi) pārvešana uz glabātavu Kurzemes prospektā 5. Turpināta apgaismes elektroinstalācijas izbūve un gaismas ķermeņu uzstādīšana glabātavās Ata ielā 1 un Šampētera ielā 16.;

- Valmieras ZVA nomainīti glabātavas bojāto logu koka rāmji, līdz ar to novēršot glabātavā esošo fondu biodegradācijas draudus;

- Rēzeknes ZVA arhīva ēkā tika nomainītas vecās, visbīstamākās ūdens caurules.

Arhīvos kopā ar LNA Tehniskā nodrošinājuma nodaļu un Dokumentu preventīvās saglabāšanas departamentu veikta ēku un arhīvglabātavu apsekošana, tehniskā stāvokļa un piemērotības arhīva vajadzībām izvērtēšana, perspektīvā plāna arhīvu ēku attīstības izstrādāšanai.

2.8. Dalība zinātniskajās konferencēs

LNA darbinieki piedalījās un uzstājās ar ziņojumiem 11 starptautiskajās un vietēja mēroga zinātniskajās konferencēs un semināros Latvijā un ārpus Latvijas.

LNA darbinieki piedalījās: Čehijas Totalitāro režīmu pētniecības institūta rīkotajā starptautiskajā Eiropas valstu „Par slepenās Policijas lietām atbildīgo Eiropas Institūciju Tīkla” salidojumā ar referātu „Latvijas PSR VDK arhīva dokumentu mantojums Latvijas Nacionālajā arhīvā”, bijušo specdienestu arhīvu konferencē „Austrumeiropas pāreja komunistu slepeno dienestu dokumentos” Sofijā, Bulgārijā ar referātu „LPSR VDK, Iekšlietu ministrijas un Latvijas Komunistiskās partijas dokumentu slepenības zīmes noņemšana Latvijas Nacionālajā arhīvā. Latvijas pieredze”, Herdera institūta Mārburgā un Igaunijas Vēstures arhīva organizētajā starptautiskajā konferencē Igaunija, Tartu ar referātiem „Latvijas Valsts vēstures arhīva fondu virtuālās prezentācijas projekti” un „Digitālais arhīvs RADURAKSTI- īsa pieredze”, starptautiskās etnoloģijas un folkloras biedrības 11. kongresā Tartu universitātē, Tartu (Igaunija) ar referātu „Austrālijas

imigrācijas politikas ietekme uz pēckara imigrantu kopienām: Latviešu piemērs", Eiropas konservācijas speciālistu 5. gadskārtējā tikšanās Dānijas Nacionālajā arhīvā ar ziņojumu „Šā brīža situācija Latvijas Nacionālajā arhīvā saglabāšanas jautājumos” un „pelējums un putekļi - Latvijas Nacionālā arhīva pieredze”, Starptautiskā zinātniski metodiskā konference „Izpēte kultūras mantojuma konservācijā” Krievijā (Maskava) ar referātiem „Līmlentes vēsture – tās negatīvās sekas un risinājumi” un „Iesējumu restaurācija”, biedrības Domus Rigensis organizētajā starptautiskajā konferencē (Rīga) ar referātu „Dzimtu vēstures dokumenti LVVA” Krievijas Zinātņu akadēmijā (Maskava) ar referātu „Cīņā par neatkarību: Latvijas starp diviem pilsoņu kariem (1918–1920)”, Daugavpils Universitātes Latgales Pētniecības institūta rīkotajā XXI zinātniskajā konferencē darba grupā „ Vēstures liecības par cilvēka dzīves gājumu” ar referātu „ Daugavpils ZVA personu fondu raksturojums”, Valmieras pilsētas un starpnovadu vēstures, politikas un tiesību skolotāju metodiskās apvienības, Valmieras muzeja, arhīva organizētajā pedagoģu pilnveides seminārā ar referātu „Valmiera padomju periodā 1964.-1988”.

Baltiešu mantojuma tīkla (Balthernet) seminārā Viļņā prezentēja Trimdinieku datubāzes veidošanu, kā arī projekta “Virtuālās izstāde Baltiešu DP nometnes Vācijā (1944-1949)” sagatavošanas gaitu.

3. Starptautiskā sadarbība

LNA ir globālās profesionālās organizācijas *Starptautiskā arhīvu padome (ICA)* dalībnieks. LNA ir pārstāvēts arī Eiropas komisijas *Eiropas arhīvu ekspertu grupā*, Eiropas Komisijas organizētajā dalībvalstu pārstāvju darba grupā par "e-Arhivēšanu" un neformālajā *Eiropas Savienības nacionālo arhīvistu padomē*.

LNA speciālisti darbojas arī Baltijas arhīvu organizācijās- *Baltijas kultūras mantojuma tīkls (BaltHerNet)*, kas veic sadarbības koordinēšanu baltiešu diasporas arhīvu apzināšanā pārvaldībā, un *Baltijas audiovizuālo arhīvu padomē (BAAC)*, kas apvieno Baltijas, Skandināvijas, Kanādas u.c. valstu audiovizuālo arhīvu institūcijas un speciālistus.

2013. gadā sadarbībā ar Igaunijas Nacionālo arhīvu pabeigts darbs pie arhīva dokumentu bojājumu kataloga „Arhīvu dokumentu bojājumu katalogs”.

LNA piedalījās arī Eiropas vadošo konservācijas speciālistu darba grupas darbā, LNA darbinieki ar referātiem un ziņojumiem ir uzstājušies 9 starptautiskās konferencēs ārpus Latvijas, piedalījušies starptautiskās izstādēs.

4. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Jau tradicionāli LNA veidojās cieša sadarbība ar Latvijas Arhīvistu biedrību, kas ir vienīgā profesionālā nevalstiskā arhīvistu organizācija Latvijā.

LNA iesaistīja biedrības pārstāvjus normatīvo aktu projektu izstrādē, organizēja tikšanās ar valsts un pašvaldību institūciju pārstāvjiem par dokumentu un arhīvu pārvaldības problēmām.

Sadarbībā ar biedrību realizēti arī vairāki VKKF atbalstīti projekti – izdots žurnāls „Latvijas Arhīvi”, publicēts „Arhīvu dokumentu bojājumu katalogs”, turpinās datu bāzes „Latvijas teritorijas 13.–17.gs. vaska zīmogi Latvijas Valsts vēstures arhīvā” izveide.

Nevalstiskajām organizācijām LNA sniedza arī metodisko un praktisko palīdzību dokumentu un arhīvu pārvaldības jautājumos.

LVA jau tradicionāli sadarbojas arī ar trimdas organizācijām, lai nodrošinātu to dokumentu nonākšanu LNA un pēc iespējas pilnīgāku un daudzveidīgāku vēstures liecību saglabāšanu nākamajām paaudzēm.

Pārskata gada oktobrī Latvijas arhīvistu biedrība organizēja braucienu uz Poliju, lai iepazītos ar Polijas arhīvu sistēmas uzbūvi un darbību, dokumentārā mantojuma saglabāšanu un digitalizācijas procesiem. Braucienā piedalījās arī LNA speciālisti – Arhīvistu biedrības biedri.

5. Personāls

LNA 2013.gadā vidēji bija 421 amata vietas, faktiskais vidējais personāla skaits bija 421 no kuriem 119 (28%) ierēdņi un 302 darbinieki (72%).

Apkopojot datus par faktiski strādājošo ierēdņu skaitu 2011.gadā – 144 (35%), 2012.gadā – 124 (29%), 2013.gadā – 119 (28%), redzams, ka triju gadu laikā ierēdņu skaits turpina samazināties. Apkopojot datus par faktiski strādājošo darbinieku skaitu 2011.gadā – 278 (65%), 2012.gadā – 296 (71%), 2013.gadā – 302 (72%), redzams, ka triju gadu laikā darbinieku skaits mainījies, kas izskaidrojams ar amatu juridiskā statusa maiņu, izvērtējot amatam atbildības pakāpi un noslogotību.

Līdz ar to analizējot triju gadu laikā vidējās darba samaksas tendenci: 2011.gadā – 388, 2012.gadā – 412, 2013.gadā – 413, var secināt, ka salīdzinājumā ar iepriekšējiem pārskata gadiem darba samaksa turpina nedaudz pieaugt. Darba samaksas pieaugums ir saistīts ar augstākminētajiem optimizācijas pasākumiem.

LNA 2013.gadā personāla rotācija ir mainīga, par ko liecina pieņemto un atbrīvoto darbinieku skaits – pieņemti 37 darbinieki, bet atbrīvoti 30 darbinieki (2012.gadā pieņemti – 24 atbrīvoti – 23, 2011.gadā pieņemti – 37 atbrīvoti – 42). Dati liecina, ka pārskata gadā personāla mainības koeficients ir 0.16 (16%) salīdzinājumā ar 2012.gadu – 0.11 (11%) un 2011. gadu – 0.18 (18%).

Personāla demogrāfiskais sadalījums un vecuma raksturojums LNA struktūrvienībās 2013.gadā būtiski nav mainījies un to raksturo šādi rādītāji: pārskata gadā 81% (367) bija sievietes un 19% (84) – vīrieši, 2012.gadā 82% (363) sievietes un 18% (79) – vīrieši 2011.gadā 81% (369) bija sievietes un 19% (89) vīrieši. Visvairāk strādājošo ir vecuma grupā no 50 līdz 59 gadiem.

Galvenais sasniegums administratīvās kapacitātes nodrošināšanā LNA ir augsti izglītots un profesionāls personāls. Augstākā izglītība 2013.gadā ierēdņiem: doktora grāds – 3%, maģistra grāds 37%, bakalaura grāds – 13%, augstākā izglītība – 34%, pirmā un otrā profesionālā izglītība – 12% un darbiniekiem: doktora grāds – 1%, maģistra grāds 11%, bakalaura grāds – 11%, augstākā izglītība – 20%, pirmā un otrā profesionālā izglītība – 6%.

2013.gadā nodarbinātie turpināja pielīdzināt iepriekš iegūto augstāko izglītību (saskaņā ar Ministru kabineta 2012.gada 28.februāra noteikumiem Nr.142 „Grādu un profesionālo kvalifikāciju pielīdzināšanas kārtība”), par ko liecina pieaugošie dati pārskata gadā maģistra grāds (ierēdņi un darbinieki – 18%) salīdzinājumā ar 2012.gadu maģistra grāds (ierēdņi un darbinieki – 14%).

Apkopojot datus par personāla izglītošanos, var atzīmēt, ka nodarbinātie iesaistās pašattīstības izaugsmē, izrādot iniciatīvu studējot. Pārskata gadā doktora

grādu vēsturē ieguva – 1 ierēdnis, maģistra grādu vēsturē – 2 darbinieki un ķīmijā – 1 darbinieks, bakalaura grādu vēsturē ieguva – 1 darbinieks un finanšu vadībā – 1 darbinieks, profesionālo augstāko izglītību ekonomikā ieguva – 1 darbinieks un 1 darbinieks ieguva pirmā līmeņa augstāko izglītību ar kultūras menedžera kvalifikāciju.

Lai nodrošinātu sekmīgu pienākumu un kvalitatīvu valsts pārvaldes Arhīvu likumā doto funkciju izpildi LNA darbiniekiem tika organizēti šādi semināri: Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības uzraudzības darba jautājumi -5 semināri (klasifikācijas shēmas un to veidošana, dokumentu izvērtēšana, nomenklatūru veidi un to saskaņošana, pārvaldes lēmumu izstrāde, ko no iestādēm prasīt aprakstīšanā). Projekta VVAIS ietvaros darbinieki turpināja apgūt kursu VVAIS lietotāju apmācība. Aktualitātes personāla vadībā, apmeklējot Latvijas Personāla vadīšanas asociācijas rīkotos seminārus un kursus, kā arī citus dažāda veida apmācības kursus, lai praksē lietotu padziļinātas teorētiskās zināšanas amatu pienākumu izpildē.

6. Finanšu resursi

LNA finansējums noteikts saskaņā ar *likumu Par valsts budžetu 2013.gadam*. Kultūras ministrijas valsts budžeta programmas:

- 21.00. *Kultūras mantojums*

2013.gadā resursi LNA izdevumu segšanai kopā sastādīja LVL 3 443 389, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi (plāns) LVL 440 000 un dotācija no vispārējiem ieņēmumiem LVL 3 003 389. Faktiskā pašu ieņēmumu izpilde bija LVL 530 864 un tā pārsniedza plānotos pašu ieņēmumus par 20,7%.

- 69.00. *3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana*

Igaunijas-Latvijas-Krievijas kopīgā projekta „Pārrobežu E-arhīvs” īstenošanai tika apstiprināts plāns 2013.gadam LVL 61 086. Faktiskā ieņēmumu izpilde sakrita ar plānoto. Saņemti valsts budžeta transferti LVL 56 411 un tika nodrošināts līdzfinansējums LVL 4 675.

- 73.00. *Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti*

ES finansētā starptautiskā arhīvu projekta APEX (APENet projekta turpinājums) īstenošanai tika apstiprināts plāns 2013.gadam LVL 3 076. Faktiskā ieņēmumu izpilde bija LVL 279.

- 96.00. *Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana*

2015.gadā

2013.gadā tika piešķirts finansējums LVL 898. Faktiskā ieņēmumu izpilde sakrita ar plānoto.

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

2.tabula

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (2012.g.faktiskā izpilde)	2013. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	3 626 400	3 508 449	3 596 515

1.1.	dotācijas	2 815 306	3 008 962	3 008 961
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	782 333	440 000	530 864
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	8 133	3 076	279
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	513	0	0
1.5.	valsts budžeta transferti	20 115	56 411	56 411
2.	Izdevumi (kopā)	3 633 566	3 544 828	3 510 852
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	3 618 207	3 539 469	3 505 493
2.1.1.	kārtējie izdevumi	3 618 207	3 539 469	3 505 493
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	15 359	5 359	5 359

LNA piešķirtais finansējums tika izmantots noteikto prioritāšu un darbības rezultātu sasniegšanai, kā arī neatliekamo arhīva ikdienas darbu veikšanai.

7. LNA darbības prioritāte 2014.gadam:

- arhīva darba procedūru noteikšana, pilnveidojot tās atbilstoši MK noteikumiem un VVAIS prasībām;
- VVAIS 2. kārtā radīto e-pakalpojumu ieviešana;
- NDM pieejamības paplašināšana un LNA atpazīstamības veicināšana, veidojot digitālo saturu;
- klientu pieprasījumu sociālos un tiesiskos jautājumos izpildes mēneša laikā nodrošināšana;
- LNA tēla veidošana sabiedrībā, izmantojot aktīvās komunikācijas līdzekļus;
- profesionālās pilnveides iespējas LNA speciālistiem paplašināšana.

Direktore

M.Sprudža

Vera Guzanova 67227371
e-pasts: vera.guzanova@arhivi.gov.lv

7008